

Wywłaszczenie nieruchomości. Komentarz praktyczny, orzecznictwo, wzory

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	IX
Rozdział 1. Definicje, przedmiot, podmiot i cel	1
I. Pojęcie wywłaszczenia	3
II. Wywłaszczenie w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka	5
III. Konstytucyjne warunki wywłaszczenia	12
IV. Inne formy prawne pozbawienia własności jako konstytucyjne wywłaszczenie	16
V. Ustawowe pojęcie wywłaszczenia	17
VI. Przedmiot wywłaszczenia	18
A. Prawa przysługujące do nieruchomości	18
B. Podmioty wywłaszczanych praw	19
C. Terytorialny zakres wywłaszczenia	20
D. Resztówka po wywłaszczeniu	21
E. Posiadanie nieruchomości	24
F. Prawa obligacyjne	24
G. Podstawa ustalenia stanu prawnego nieruchomości	25
H. Nieruchomość o nieuregulowanym stanie prawnym	25
I. Wywłaszczenie po zrealizowaniu celu	28
VII. Beneficjenci wywłaszczenia	30
VIII. Cele wywłaszczenia	33
A. Konstytucyjne pojęcie celów publicznych	33
B. Planistyczna definicja celu publicznego	35
C. Pojęcie celu ogólnodostępnego i celu użyteczności publicznej ...	37
D. Inne cele zbieżne w ochronie z celem publicznym	41
E. Pojęcie celu publicznego w GospNierU	42
F. Zakres wykładni pojęcia „cel publiczny”	45
G. Katalog celów publicznych w GospNierU	47
H. Normatywna charakterystyka celów publicznych w GospNierU ...	49
1. Pojęcie dróg publicznych	49
2. Wydzielanie gruntów pod drogi publiczne	51
3. Realizacja publicznej inwestycji drogowej	51
4. Utrzymanie drogi publicznej	52
5. Pojęcie dróg rowerowych	54
6. Pojęcie dróg wodnych	54

7. Pojęcie obiektów i urządzeń transportu publicznego	55
8. Pojęcie łączności publicznej	56
9. Pojęcie sygnalizacji	57
10. Pojęcie linii kolejowej	57
11. Pojęcie lotniska	58
12. Pojęcie urządzeń i obiektów do obsługi ruchu lotniczego	60
13. Wydzielanie gruntów pod urządzenia lotnicze	61
14. Porty i przystanie morskie	61
15. Infrastruktura techniczna	62
16. Pojęcie sieci transportowej dwutlenku węgla	63
17. Pojęcie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków	64
18. Pojęcie odzysku i unieszkodliwiania odpadów	64
19. Pojęcie ochrony środowiska	65
20. Pojęcie zbiorników i innych urządzeń wodnych	66
21. Budowa i utrzymanie urządzeń melioracji wodnych	67
22. Budowa i utrzymanie morskiej farmy wiatrowej	68
23. Opieka nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki	68
24. Ochrona Pomników Zagłady	69
25. Urzędy organów władzy	70
26. Pojęcie uczelni publicznych	71
27. Federacja podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki ..	71
28. Szkoły publiczne	72
29. Państwowe instytucje kultury	73
30. Samorządowe instytucje kultury	74
31. Publiczne obiekty ochrony zdrowia	75
32. Przedszkole publiczne	76
33. Publiczny dom opieki społecznej	77
34. Publiczna placówka opiekuńczo-wychowawcza	77
35. Publiczne obiekty sportowe	78
36. Usługi pocztowe	79
37. Obronność państwa i bezpieczeństwo publiczne	81
38. Poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin	83
39. Podziemne składowanie dwutlenku węgla	83
40. Zakładanie i utrzymywanie cementarzy	83
41. Ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej	85
42. Ochrona przyrody	85
43. Obiekty samorządowe	86
44. Zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt	87
45. Cele publiczne w odrębnych ustawach	87
46. Katalog celów publicznych w odrębnych ustawach	88
47. Katalog czynności dotyczących celów publicznych w odrębnych ustawach	93
48. Cele publiczne w sądowej praktyce orzeczniczej	96
49. Normatywny katalog celów niepublicznych	98
I. Podmioty realizujące cel publiczny	98
Rozdział 2. Postępowanie wyłączeniowe	101
I. Ustawowe warunki dopuszczalności wyłączenia	102
A. Uwarunkowania planistyczne	102

B. Wykluczenie innej formy nabycia praw	104
C. Cel wyłączenia	110
II. Sposoby wszczęcia postępowania	112
A. Właściwość organów prowadzących postępowanie	112
B. Wszczęcie na wniosek	112
C. Wszczęcie z urzędu	115
D. Odmowa wszczęcia postępowania	117
E. Umorzenie postępowania	120
F. Warunek dopuszczalności wszczęcia postępowania	120
III. Wniosek o wyłączenie	123
IV. Czynności w toku postępowania wyłączeniowego	126
A. Forma wszczęcia postępowania	126
B. Wszczęcie postępowania wobec nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym	127
C. Wpis wzmianki w księdze wieczystej	127
D. Rozprawa administracyjna	129
V. Decyzja o wyłączeniu	132
A. Charakter prawny i zawartość decyzji	132
B. Wykonalność decyzji	134
C. Względna stabilność decyzji organu odwoławczego	136
D. Cel wstrzymania wykonania decyzji organu odwoławczego	141
VI. Skutki wyłączenia	141
A. Skutki prawne wobec przedmiotu wyłączenia	141
B. Skutki faktyczne wobec przedmiotu wyłączenia	146
C. Skutki wobec nieruchomości sąsiedniej	147
D. Niezwłoczne zajęcie nieruchomości	157
E. Skutki wieczystoksięgowo	160
F. Skutki wobec innych praw na nieruchomości	162
VII. Wyłączenie nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym ..	164
Rozdział 3. Postępowanie odszkodowawcze	168
I. Normatywne wyznaczniki odszkodowania	169
A. Konstytucyjne uwarunkowania odszkodowania	169
B. Konwencyjne uwarunkowania odszkodowania	175
C. Ustawowe uwarunkowania odszkodowania	180
D. Kontynuacja stosowania dotychczasowych zasad ustalania odszkodowania i wyceny nieruchomości	184
II. Podmioty uprawnione do odszkodowania	187
III. Formy odszkodowania	188
A. Odszkodowanie pieniężne	188
B. Nieruchomość zamienna	189
IV. Charakter prawny procedury ustalenia odszkodowania	192
V. Wysokość odszkodowania	193
A. Odszkodowanie za prawo własności	193
B. Odszkodowanie dla jednostki samorządu terytorialnego	196
C. Odszkodowanie za prawo użytkowania wieczystego	196
D. Odszkodowanie za prawa do lokali	198
E. Podwyższenie odszkodowania za budynki mieszkalne i lokale mieszkalne	199
F. Odszkodowanie uzupełniające	201

VI. Określanie wartości nieruchomości	207
A. Podstawa określenia wartości	207
B. Alternatywna podstawa określenia wartości	209
C. Normatywne kryteria określenia rynkowej wartości nieruchomości	210
D. Normatywne kryteria określenia odtworzeniowej wartości nieruchomości	216
VII. Decyzja o odszkodowaniu	217
A. Ustalenie odszkodowania w decyzji o wywłaszczeniu	217
B. Odębna decyzja o ustaleniu odszkodowania	218
VIII. Zapłata odszkodowania	231
A. Termin wypłaty odszkodowania i nadania nieruchomości zamiennej	231
B. Wypłata zaliczki na poczet odszkodowania	232
C. Opóźnienie i zwłoka w wypłacie odszkodowania	233
D. Waloryzacja odszkodowania	236
E. Podmioty zobowiązane do wypłaty odszkodowania	237
F. Wpłata odszkodowania do depozytu sądowego	238
G. Zwrot wypłaconego odszkodowania	240
Rozdział 4. Czasowe lub niezwłoczne zajęcie nieruchomości	242
I. Ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości – infrastruktura techniczna (art. 124 GospNierU)	243
A. Charakter prawny decyzji	243
B. Planistyczne warunki wydania decyzji	244
C. Pozostałe warunki wydania decyzji	248
D. Umowa o udostępnienie nieruchomości	253
E. Dorozumiany zakres zgody na zajęcie nieruchomości	256
F. Przedmiot decyzji	258
G. Sposób wydania decyzji	259
H. Właściwość organu do wydania decyzji	261
I. Zakres treści decyzji	265
J. Skutki wieczystoksięgowe decyzji	267
K. Skutki prawne i faktyczne decyzji	269
L. Obowiązki inwestora	271
M. Wyłączenie roszczenia o wykup nieruchomości	277
N. Przedmiot roszczenia o wykup nieruchomości	278
O. Kodeksowe roszczenie cywilnoprawne	281
P. Obowiązki właściciela i użytkownika wieczystego	284
R. Czasowe zajęcie nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym	285
S. Służebność przesyłu	287
T. Czasowe zajęcie nieruchomości w innych ustawach	288
U. Uprawnienia do zajęcia nieruchomości z umów o dostawę mediów	291
II. Zobowiązanie do udostępnienia nieruchomości – konserwacja, remont, awaria (art. 124b)	293
A. Charakter normy prawnej	293
B. Przedmiot decyzji	294
C. Cel decyzji	295

D. Warunki wydania decyzji	295
E. Termin zajęcia nieruchomości	296
F. Obowiązki inwestora i właściciela nieruchomości	297
III. Zobowiązanie do udostępnienia nieruchomości – trakcja, znaki i sygnały drogowe (art. 124c GospNierU)	298
A. Zakres stosowania	298
B. Normatywne warunki wydania decyzji	299
C. Decyzja o zezwoleniu	301
IV. Ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości – kopaliny (art. 125 GospNierU)	302
V. Zezwolenie na czasowe zajęcie nieruchomości – siła wyższa lub znaczna szkoda (art. 126 GospNierU)	307
A. Dopuszczalność wydania decyzji	307
B. Termin zajęcia nieruchomości	309
C. Termin wydania decyzji	309
D. Obowiązki po zakończeniu zajęcia nieruchomości	310
E. Zajęcie nieruchomości przed wydaniem decyzji	311
F. Skutki decyzji	313
G. Nieuprawnione zajęcie nieruchomości	314
H. Zabezpieczenie zabytku	314
I. Cywilnoprawne zajęcie cudzej nieruchomości	315
VI. Ustalenie odszkodowania	315
A. Cel odszkodowania	315
B. Odszkodowanie dla podmiotów praw przysługujących do nieruchomości sąsiednich	316
C. Odszkodowanie za działania ujęte w art. 124 i 124a GospNierU ..	316
D. Odszkodowanie za działania ujęte w art. 126 GospNierU	320
E. Procedura odszkodowawcza	322
F. Podmioty roszczenia odszkodowawczego	325
G. Podmioty zobowiązane do wypłaty odszkodowania	331
Rozdział 5. Wzory dokumentów	333
I. Wniosek o wywłaszczenie nieruchomości	335
II. Decyzja o odmowie wszczęcia postępowania wywłaszczeniowego	338
III. Decyzja o wywłaszczeniu i odszkodowaniu (w modelu prawnym obowiązującym przed wejściem w życie ZmGospNierU22)	341
IV. Decyzja o wywłaszczeniu i odszkodowaniu (w modelu prawnym obowiązującym od dnia wejścia w życie ZmGospNierU22)	350
V. Decyzja o nabyciu własności nieruchomości i ustaleniu odszkodowania (w modelu prawnym obowiązującym przed dniem wejścia w życie ZmGospNierU22)	360
VI. Decyzja o nabyciu własności nieruchomości i ustaleniu odszkodowania (w modelu prawnym obowiązującym po dniu wejścia w życie ZmGospNierU22)	365
VII. Decyzja o odrębnym ustaleniu odszkodowania (w modelu prawnym obowiązującym przed wejściem w życie ZmGospNierU22)	370
VIII. Decyzja o odrębnym ustaleniu odszkodowania (w modelu prawnym obowiązującym po wejściu w życie ZmGospNierU22)	376
IX. Wniosek o wydanie decyzji o zezwoleniu na czasowe zajęcie nieruchomości pod budowę infrastruktury technicznej	382

X. Decyzja o zezwoleniu na czasowe zajęcie nieruchomości pod budowę infrastruktury technicznej	385
XI. Decyzja o odmowie zezwolenia na czasowe zajęcie nieruchomości pod budowę infrastruktury technicznej	390
XII. Decyzja o ustaleniu odszkodowania za czasowe zajęcie nieruchomości pod budowę infrastruktury technicznej	393
XIII. Wniosek o wydanie decyzji o zobowiązaniu do udostępnienia nieruchomości	397
XIV. Decyzja o zobowiązaniu do udostępnienia nieruchomości	400
XV. Decyzja o odmowie zobowiązania do udostępnienia nieruchomości	404
XVI. Decyzja o ustaleniu odszkodowania za udostępnienie nieruchomości ...	407
XVII. Decyzja o zezwoleniu na niezwłoczne zajęcie nieruchomości	412
XVIII. Wniosek o wydanie decyzji o ograniczeniu sposobu korzystania z nieruchomości	419
XIX. Decyzja o ograniczeniu sposobu korzystania z nieruchomości	421
XX. Decyzja o odmowie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości ...	425
XXI. Decyzja o ustaleniu odszkodowania za ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości	428
XXII. Wniosek o wydanie decyzji o zezwoleniu na czasowe zajęcie nieruchomości w przypadku siły wyższej lub nagłej potrzeby zapobieżenia powstaniu znacznej szkody.....	432
XXIII. Decyzja o zezwoleniu na czasowe zajęcie nieruchomości w przypadku siły wyższej lub nagłej potrzeby zapobieżenia powstaniu znacznej szkody	434
XXIV. Decyzja o ustaleniu odszkodowania za czasowe zajęcie nieruchomości w przypadku siły wyższej lub nagłej potrzeby zapobieżenia powstaniu znacznej szkody.....	438
XXV. Wniosek o wydanie decyzji o zezwoleniu na czasowe zajęcie nieruchomości po jej zajęciu	443
XXVI. Decyzja o potwierdzeniu zaistnienia przesłanek zajęcia nieruchomości	446
XXVII. Decyzja o nałożeniu kary za niezłożenie wniosku w ustawowym terminie	450
XXVIII. Decyzja o nałożeniu kary za czasowe zajęcie nieruchomości bez spełnienia przesłanek do takiego zajęcia	454
Indeks rzeczowy	457

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl